

POLITIET

POLITIDIREKTORATET

Det kongelige samferdselsdepartement
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

PTS CC

04.2258-62
805.1

Deres referanse

Vår referanse
2006/02446-2 008

Dato
26.10.2006

Høring - Forslag til endring i ekomloven og ekomforskriften

Vi viser til Samferdselsdepartementets brev av 21. august 2006 til Justisdepartementet vedrørende forslag til endring i ekomloven og ekomforskriften. Av tidsmessige hensyn oversender vi Politidirektoratets høringssvar direkte til Samferdselsdepartementet, med kopi til Justisdepartementet.

Politidirektoratets merknader gjelder forslag til endringer i ekomloven, og vi henviser til de enkelte punktene i høringsnotatet. Ekomloven ivaretar ulike hensyn, blant annet forbrukerhensyn og markeds- og konkurransehensyn. Loven inneholder imidlertid også bestemmelser som skal ivareta viktige samfunnsinteresser. Eksempelvis inneholder ekomloven bestemmelse om tilretteleggingsplikt for lovbestemt tilgang til informasjon. Slik tilrettelegging er avgjørende for politiets praktiske mulighet til å benytte etterforskningsmetoder som kommunikasjonskontroll og innhenting av trafikkdata jf straffeprosessloven. Nye tjenester og lovreguleringer innen ekomlovgivningen må således også ivareta politi og påtalemyndighetens behov. Samfunnets interesse i bekjempelse av alvorlig kriminalitet synes i liten grad å være behandlet i høringsnotatet.

Punkt 2 Overtredelsesgebyr, straff og tvangsmulkt (§§ 10-7, 10-13 og 12-4)

Det fremkommer av høringsnotatet side 9 at myndighetene har erfaring med at en rekke plikter i ekomloven ikke uten videre etterleves. Mange av aktørene innen området elektronisk kommunikasjon vil ofte ha økonomiske incentiver til ikke å oppfylle plikter eller etterleve forbud, og i alle fall til å forsinke etterlevelse. Den økonomiske fordelene ved ikke å etterleve en plikt vil i en del tilfeller være svært stor. Vi er således enig i departementets vurdering når det gjelder behovet for tvangshjemler, herunder behovet for å innføre overtredelsesgebyr. For politiet vil det være av særlig viktighet at tilretteleggingsplikten for lovbestemt tilgang til informasjon i ekomloven § 2-8 første ledd etterleves, og at brudd kan sanksjoneres. For å kunne benytte sanksjoner, kan det være behov for nærmere presisering i lovteksten. Ekomloven § 2-8 fastsetter en tilretteleggingsplikt uten å angi på hvilket tidspunkt denne inntreffer. Etter Politidirektoratets oppfatning bør ikke nye tjenester innføres før tilretteleggingskravet i § 2-8 er oppfylt. Vi foreslår at slik presisering inntas i lovteksten, eventuelt i forskrift. Etter ekomloven § 2-8 annet ledd kan nærmere bestemmelser om tilretteleggingsplikten fastsettes i forskrift

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Bankgiro: 7694.05.02388

Punkt 3 Særlig mobilregulerte soner (§ 6-2)

Ved endring i straffeprosessloven (strpl) i august 2005, fikk politiet hjemmel til å foreta identifisering av telefoner og andre kommunikasjonsanlegg blant annet ved bruk av peileutstyr eller andre tekniske innretninger. Gjennomføringen av lovendringene i strpl forutsetter etablering av mobilregulerte soner. Vi er usikre på om det er nødvendig med særskilt regulering i ekomloven i tillegg til hjemmelsgrunnlaget i strpl, men forstår departementet slik at man ønsker at denne type bruk av frekvenser bør synliggjøres i loven.

Identifisering av kommunikasjonsanlegg er omtalt i straffeprosessloven §§ 216a og 216b. Strpl § 216b annet ledd bokstav c gir politiet hjemmel til å identifisere kommunikasjonsanlegg ved hjelp av teknisk utstyr. Etter strpl § 216a, tredje ledd annet punktum jf strpl § 216b annet ledd bokstav c, kan politiet, etter å ha innhentet rettens kjennelse, iverksette avlytting av ett eller flere uidentifiserte kommunikasjonsanlegg med sikte på identifisering, noe som igjen kan gi grunnlag for en begjæring om avlytting av bestemte anlegg (Ot prp nr 60 2004 –2005). Dersom det er behov for en presisering i ekomloven i forhold til bruk av frekvenser, bør det vurderes om ekomloven kun skal vise til strpl § 216b som foreslått, eller om man også bør vise til strpl § 216a.

Når det gjelder forslaget om at politiet skal sende melding til Post- og teletilsynet ved bruk av teknisk peileutstyr i forbindelse med kommunikasjonskontroll, stiller vi spørsmål ved hensiktsmessigheten og behovet av slikt varsel. Kommunikasjonskontroll er svært sensitiv, gradert informasjon underlagt strenge taushetspliktsbestemmelser. Tillatelse til kommunikasjonskontroll gis av retten ved kjennelse, etterkontroll foretas ved innberetning til riksadvokaten og ved kontroll av Kontrollutvalget for kommunikasjonskontroll. Vi legger til grunn at Post- og teletilsynet ikke vil kunne varsle frekvensinnehaverne om at kommunikasjonskontroll og mobilregulerte soner er etablert, jf taushetspliktsbestemmelsene i strpl § 216i. Når det gjelder eventuelle forstyrrelser i nett, vil vi bemerke at kommunikasjonskontroll er en etterforskningsmetode som tilsier at politiet må benytte denne på en slik måte at man ikke blir avslørt.

Mobilregulerte soner har flere ulike anvendelsesområder. Forslaget om endring i ekomloven omfatter for politiets del kun bruk ifm identifisering av kommunikasjonsanlegg jf strpl. kap 16a, mens Forsvaret er gitt hjemmel for å benytte mobilregulerte soner eksempelvis ifm øvelser. Politiet vil ha behov for å benytte mobilregulerte soner også i andre sammenhenger enn kommunikasjonskontroll, eksempelvis i terrorsituasjoner, for å beskytte operasjoner, i forebyggende virksomhet m.v. Vi ber på denne bakgrunn om at dette utredes nærmere med sikte på etablere mulighet for politiet til å benytte mobilregulerte soner i slike tilfeller.

Punkt 4 Bredbåndstelefon

Det følger av høringsnotatet at departementets foreløpige konklusjon er at dagens regelverk er godt tilpasset til også å regulere bredbåndstelefon. Departementet påpeker videre at den markedsmessige og teknologiske utviklingen gir grunnlag for utvikling av et stort antall nye tjenester over trådløse og faste bredbåndsforbindelser. Politidirektoratet vil påpeke at nye tjenester innen bredbåndstelefon gir utfordringer i forhold til kriminalitetsbekjempelsen. Tilrettelegging for lovbestemt tilgang til informasjon er av stor betydning for etterforskning av straffesaker. Dette innebærer blant annet at tilbyder av nett eller tjenester må kunne identifisere hvem som har benyttet tjenester (bruker eller abonnement).

Punkt 5 ENUM (databaseløsninger som oversetter telefonnumre til Internett Domenenavn, § 7-1 annet ledd)

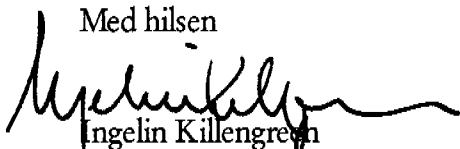
Høringsnotatet opplyser at historisk sett var et av formålene med ENUM å fremme sameksistens mellom tradisjonell taletelefoni og bredbåndstelefon, ved lettere oppsetting av samtaler mellom to nett ved bruk av dagens telefonnummer. Samtaler mellom to ulike IP-nett rutes i dag ofte via det tradisjonelle telefonnettet. Dersom ENUM innføres vil det i større grad være mulig å sette opp slike IP-baserte samtaler direkte fra IP-nett til IP-nett. Vi forutsetter at uansett om tilbyder velger en mer kompleks løsning i forhold til nettverk og ruting av trafikken, må tilretteleggingsplikten for lovbestemt tilgang til informasjon overholdes.

Punkt 8.2 NRDB informasjon brukt i markedsføringssammenheng

Nasjonal Referansedatabase (NRDB) ble innført i forbindelse med innføring av nummerportabilitet i det norske telemarkedet. I høringsnotatet fremkommer at departementet i sammenheng med problematikken rundt nummeropplysningsvirksomhet, vil be Post- og teletilsynet utrede løsningsalternativer, herunder muligheter for en nasjonal database for nummer.

I dagens telemarked med mange tilbydere og konkurranse om priser og abonnenter, ser vi at forbrukerne ofte bytter leverandør, men beholder sitt opprinnelige telefonnummer. I etterforskning av straffesaker opplever politiet at det kan være tidkrevende å finne ut hvem som er rett tilbyder av et aktuelt telefonnummer. Vi ser det derfor som en stor fordel at det opprettes en sentral database for nummer. Politiet bør få tilgang til slik database (NRDB eller tilsvarende løsning). Tilgang bør gis uten vesentlige kostnader for politiet og i form av en løsning som gir raskt svar/tilbakemelding.

Med hilsen

Ingelin Killengreen

Vidar Refvik
ass. politidirektør

Saksbehandler:
Bente Storruste
Tlf: 23364223

Kopi til:
Det kongelige Justis- og
politidepartement